

DE NOORD-BRABANDER.

Staan- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS. PRIJS

Per de Stad. . . f 12.

Francos per post. . . f 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIEN

15 cents de regel.

behalve 35 cents zegel.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

DE STAATSRaad, GOUVERNEUR DER PROVINCE NOORD-BRABAND. Maakt bij deze bekend, dat ten gevolge van eenige noodzakelijke veranderingen, van de brug No. 2 A. p. lozer de Zuid-Willamsvaart nabij de Ortho-poort, binnen 's Hertogenbosch, de passage over dezelve, met voer-en-rijtuigen, van af den 23 dezer, tot den 19 Februarij aanstaande, zal moeten gestreind worden.

's Hertogenbosch, den 20 Januarij 1843.

De Staatsraad GOUVERNEUR voornoemd.

A. J. BORRET.

KERKELIJKE STAAT

Men schrijft uit Rome 12 Jan. 1843. Het volgende Oudistorie is bepaald op den 27 Januarij.

Z. H. zal in hetzelfde de kanonieke institutie geven voor de opene bisschoppelijke zetels in Frankrijk, en 4 Kardinalen benoemen; te weten: de Aartsbischop van Messina Mgr. Villadicani, Mgr. Cadorini, Secretaris der propaganda, welke tevens Aartsbischop van Terrari, wordt in plaats van den Kardinaal Della Genga, benoemd legaat van Urbino en Pesaro; Mgr. Mangelli, thans auditeur Generaal der Kamer Apostoliek; en Mgr. Serafini, de chef der Meesters derzelfde Kamer.

DUITSCHLAND

Onder het opschrift *een allerroeselijkt ongeluk*, deelt het dagblad *Didaktika* het volgende *waarsichtige!* verhaal eens bergbestijging mede:

Aan den Montblanc heeft in het begin dezes jaars een ontzettend ongeluk plaats gehad. De Heer B. . . een jong botanicus, watta namelijk het vermaakte besluit op, om midden in den winter den Montblanc te bestijgen; hetgeen tot dan verre door allen, die met de natuurgetuigenheid van dezen hoogten berg bekend zijn, als eene volstrekte onmogelijkheid is beschouwd geworden, vermits zelfs in het schoonste zomersaizoen het bestijgen van dezen berg voor een levensgevaarlijk waagstuk gehouden wordt. In weerwél eener door hem uitgesproken belofte van 1000 francs voor den gids, die hem geleiden zoude, liet zich toch geen dier moedige bestijgers vinden, om den jongen waaghals tot leidman te dienen. -- Integendeel gaven zij zich alle bedenkelijke moeite om den jongman van zijn ongehoord roekeloos bestaan te weerhouden. Heer B. . . echter, wel verre van zich door die onwilligheid te laten afschrikken, besloot met het waagstuk alleen te ondernemen. -- Den 2 Januarij, 's morgens ten 4 ure, begaf hij zich vol moed op weg, om zijne vreeselijke reis te volvoeren. De gemeente van Chamouy liet, bij zijn vertrek, de doodklok luiden, en pogde den vermetelen avonturier biddende na, zoo als hij niet eene lantaarn in de hand den berg begon te bestijgen. -- Etsijns turen ging het door nevel en stormwind tamelijk goed, tot dat hij in de streek der eeuwige gletschers kwam. Hier werd hij plotseling door eenen vreeselijken grooten lammengier overvallen en in zijnen wachzigen strijd, door den donderschietenden vogel hoog in de lucht opgevoerd. Spoedig staat het roofdier door de inspanning vermoeid, zijne prooi op eenen ijekloop

nederlaten, en het gelukte den moedigen reiziger met behulp van een jagmas het afgematte dier te dooden. Niet in het minst door dit tusschenbedrijf versagd, zette hij zijnen togt voort, en daar het roofdier hem zoo hoog had opgevoerd, zonder zijne krachten te vermoeijen, zoo gelukte het hem reeds, namiddags 4 ure, den top van den Montblanc te bereiken. Hier eerst begon hij in te zien, dat hij reddingloos was verloren. Niet slechts vielen den ongelukkige, door de koude verstijfd, beide zijne ooren af, sprong hem het bloed uit mond, oogen en neus, maar hij moest tot zijne ontzetting aanschouwen, hoe hem de gier over afgronden en loodregte steilten had heen gedragen, over welke geen terugweg bestond. Spoedig beving hem zijn sonder voorgevoel. Naauwelijks een half uur terug gegaan zijnde, stortte hij, in den nevel, 10,000 voet diep naar beneden, in eenen vreeselijken afgrond, alwaar hij geheel verkneusd en bewusteloos neerkwam. Wellicht hadde hij, na eenige uren, zich nog weder kunnen herstellen, maar de sneeuwbedekking, op welke hij lag, week onder het gewigt van zijn lichaam, eene lawine rukte hem met zich voort en wierp hem in eenen woudstroom, die den rampzalige, tusschen rotsklompen voorsleurende, ten eenenmale vermorselde. De vermorseling was zoo volkomen, dat een beer, die aan de beek kwam om te drinken, hem, zonder een tand te verroeren, geheel inslurpte. Des anderen daags werd deze zelfde beer door eenen Savonischen jager en nu vond men -- o wonder! -- in de maag van het gedierde de nog onverteerde brioventas van den verongelukte, waarin alle zijne onheil, tot op het oogenblik, dat hij door den beer vervolgd werd, naauwkeurig waren opgetoekend. (Handelsb.)

De Köln. Zeit. laat zich het volgende van de grenzen van Italie schrijven:

« Het schijnt dat verscheidene kabinetten van Italie zich veel moeite geven, om een huwelijk te bewerken tusschen den zoon van Don Carlos en de Koningin Isabella. Eene duitsche mogendheid ondersteunt levendig dit plan. Don Carlos zou er op dien prijs in toestemmen ten gunste van zijnen zoon van zijne aanspraak op den troon van Spanje af te zien, vermits men hem en zijne familie een jaargeld toelegt. Engeland en Frankrijk verzetten zich daartegen.

« Engeland werpt op, dat het huwelijk niet met het genoegen der Spaansche natie zoude plaats hebben en zij stelt van hare zijde, den hertog van Cadix, zoon van den infant Francisco de Paula voor. Frankrijk integendeel keert deze beide af, waarschijnlijk om gelegenheid te vinden, eenen prins der dynastie van Orleans aan de koningin Isabella uit te huwelijken.

Ook heeft het fransche kabinet de voorstellen van de hand gewezen, om Don Carlos in vrijheid te stellen, omdat deze prins nog niet van zijne pretentien op den Spaanschen troon had afgesien.

ENGELAND

LONDEN 20 Januarij. Heden namiddag ten kwartier, voor vier ure, had er een aanslag op

het leven van den Heer E. Drumond, een der geheim secretarissen van Sir Robert Peel, plaats.

Terwijl de Heer Drumond uit huis kwam, schoot een onbekend persoon hem met een pistool in den rug. De Heer Drumond werd dadelijk naar huis gebracht, waar een heefmeester hem terstond verbond; de kogel is nog niet gevonden, en men weet nog niet of de wond gevaarlijk is.

De moordenaar, een man van 23 jaren, die een zeer goed voorkomen heeft, is onmiddellijk door eenen officier van politie aangehouden, juist op den oogenblik, dat hij een tweede pistool uit zijnen zak wilde halen, om op nieuw op den Heer Drumond te schieten. Hij is terstond naar de gevangenis van Gardeners Lane overgebracht.

Geen teeken van verstands-verbijstering heeft men bij hem opgemerkt, doch hij heeft volkomen gewisgend, zich over de beweegredenen te verklaren, die hem tot zulk eene wanhopige daad hebben aangetet. De officieren van politie hebben bevel ontvangen, om geen bericht van den gevangene te geven.

Zoo als men wel kan denken, heeft deze gebeurtenis eenen diepen indruk in de geheele Stad te weeg gebracht, waarin spoedig duizend elkander weersprekende geruchten in omloop waren; men zeide onder anderen, dat Sir Robert Peel zelf vermoord was, maar de waarheid raakte spoedig bekend, voor zoo verre zulks het gebeurde betrof, want van de bedoeling is niets gebloken. De algemeene opinie is, dat de moordenaar zich vergist heeft, en dat hij den Heer Drumond voor Sir Robert Peel gehouden heeft op wien het eigenlijk gemunt was.

Het Journal van Calcutta, *the Bengal Catholic Herald* behelst een staat van bezoldiging der Anglikaansche bedienaren en protestantsche eeredienst van het Gouvernement te Madras. Het totaal klimt op tot 705,000 fr. per jaar. De Anglikaansche Bisschop van Madras trekt alles te zamen 85,000 fr. Het Salaris van den Aartadiaken en eersten Aalmoezenier van Madras 40,000 fr. Twintig á twee en twintig bedienaren zijn in de voornaamste stegen gevestigd, waar garnisoen gevonden wordt. Die der eerste klasse trekken 20,000, die der tweede 15,000 fr. Dit alles is nog buiten de kosten der eeredienst, die op eene bijna gelijke som komen. Indien men daarbij de onkosten voegt welke Calcutta, Bombay en Ceylon die ieder eenen Anglikaanschen Bisschop met bedienaren, door het Gouvernement bezoldigd hebben, zal men totaal erlangen van onstreeks 3 millioen frank voor het onderhoud van 4 bisschoppen en 80 bedienaren.

SPANJE

Men leest in het Madridsch blad *El Sol* van den 18: » Zoo wij geloof moeten hechten, aan het gerucht, hetwelk onder het volk verspreid is, het katoenen-traktaat laatstleden Woensdag teekend zijn tusschen den heer Aston en den Graaf van Almodovar. Het is het resultaat der conferentien, welke dikwerf nopens dit onderwerp gehouden zijn op het huis der militaire inspectie.

... dat wij bijna kunnen verzekeren is, dat deze verenigingen te dier plaatse buitengewoon menigvuldig zijn, sinds de drukpers de Engelische politiek is aangevallen; en dat men van eene andere zijde besloten heeft, alle middelen aan te wenden om de drukpers te doodden.

FRANKRIJK

Zie hier den inhoud van eenen brief welke men van de Poolache grenzen aan een Parijsch blad geschreven heeft. Deze brief is daarom opmerkenwaardig, omdat het blad, dat denzelven mededeelt, niet gewoon is de klagen of het lijden der Katholijken mede te deelen.

» Al wat gij in uwe dagbladen over de vervolging tegen de Katholijken leest, is niets invergelijking van hetgeen wezenlijk geschiedt. De vervolging had zich tot nu bepaald bij provincien, vroeger door Rusland verkregen, doch tegenwoordig is het niet alleen meer in Lithauen, maar in het zoo genaamde Koninkrijk Polen, van den kant van Lublin in het departement van Augustow, dat men het schisma algemeen ziet voorttrekken. Er zijn drie ukazen verschenen: de eerste houdt in, dat men in elke Katholijke kerk een afzonderlijk altaar voor de schismatische leer zal hebben; de tweede beveelt, dat de schismatieken op de Katholijken kerkhoven zullen worden begraven; de derde bevat, dat overal, waar in den omtrek van twee mijlen geen Katholijk priester is, de priestelijke bedieningen zullen waargenomen worden, door een Russisch pope.

Maar in geen geval is de Katholijke priester gerechtigd dezen plaats te vervullen. Ik sprak deze dagen met een priester uit het Departement van Augustow, overste van een klooster. Hij heeft mij wezenlijk ongelooflijke daadzaken verhaald. Maar zoudt gij kunnen gelooven, dat er bisschoppen gevonden worden, die den Czar behulpzaam zijn, in het verdelgen van het geloof, en het verbasteren van Polen. De priester, waarvan ik spreek, had bij zich het bevel van zijnen bisschop, die hem gebood, zich en zijn klooster aan het schisma te onderwerpen. De overste had zich daartegen gesteld, was gevangen gezet en, later naar Rusland overgevoerd. Hij is eindelijk ontsnapt. Wat het schismatiseeren van het klooster betreft, een generaal houdt er wacht met zijne troepen, en heeft de zaak op zich genomen.

PARIJS 21 Januarij. De Hertog Ferdinand van Saxe-Coburg zal met zijnen zoon Augustus, de verloofde van Princes Clementine, en zijnen jongsten zoon Leopold, niet voor de aanstaande maand Februarij te Parijs komen. Het jonge paar zal eenige jaren te Parijs blijven. Het paleis dat de Prins en de Princes zullen bewonen, zal eerst in 1845 voltooid zijn.

— De gedeputeerden waren heden in een klein getal in de conferentie-zaal bijeen. Het grootste gedeelte had zich naar de zitting van de Kamer der Pairs begeven.

— In de kamer der pairs duren de debatten over het adres sinds eenige dagen voort, zonder resultaat op te leveren. Met eenige merkwaardige harer zittingen is eene redevoering van den Heer Guizot, welke de politiek van het kabinet verdedigd heeft. Er is niemand opgestaan om de beweringen van den Heer Guizot te bestrijden. Sommige leden hebben zich op het terrein van het recht van onderzoek verplaat en de tractaten van 1831 en 1833 aangevallen. Het is nog niet zeker wat de pairs-kamer ten deze doen zal.

— Men leest in de *Presse*:

» Wij zijn in staat te melden, dat in de zitting van gisteren, de adres-commissie der gedeputeerden een definitief besluit genomen heeft in de groote kwestie, welke Frankrijk bezig houdt.

» Vier punten zijn achtervolgelyk ter stemming gebracht en aangenomen als noodzakelijke basis der redactie:

» 1^o. Eene speciale paragraaf.

» 2^o. Felicitatiën aan de kroon, omdat zij de ratificatie gewelgerd heeft van het tractaat, dat die van 1831 en 1833 nog verder uitstrekke.

» 3^o. uitvoering dien overgenomsig zoogt hij niet zijn afgeschafte.

» 4^o. tornele wensch, gegrond op de nieuwe bijzonderheden, welke zich sinds het sluiten dier tractaten hebben opgedaan, dat de tractaten van 1831 en 1833, hoe spoediger hoe beter, onhouden mogen te bestaan; en Frankrijk, hetwelk in eene exceptionele gevaarlijke toestand verkeert in het algemeen, recht weerkeere.

» Deze besluiten op heden in beginsel gestemd hebben nog slechts eene redactie noodig, waarover men het welhaast eens is.

— Men schrijft uit Poitiers van den 10 Januarij volgende: In het arrondissement de Niort heeft eene voor de goede zeden strijdende daad plaats gehad, waarvan het denkbeeld alleen door het lezen van de Engelsche dagbladen kan ontstaan zijn. Zie hier hoe het *Journal de la Vendée* van 7 Januarij dezelve mededeelt. « Een man, die men zegt, dat bij zijne zinnen is, sedert eenige jaren gehuwd met eene jonge vrouw, heeft haar dezer dagen aan een' buurman verkocht voor 110 fr. en 5 schapen, welke hem geleverd zijn. Deze koop was onderhands beschreven. De vrouw, die schandelijke koop vernemende, is het huis ontvlugt, opdat de koper zijn koop niet in ontvangst zou kunnen nemen. De man is verlegen, omdat in het contract bepaald is, dat hij voor elken dag, dat het verkochte niet is afgeleverd, 100 fr. zal betalen. Hij houdt echter staande, dat de koop niet in orde is, dewijl de koop niet is goedgekeurd, (Art. 1587 van het burgerl. Wetb); de koper beweert het tegendeel. Een vreemd regtsgeding, ten opzichte van de teruggaaf van 110 fr. en de vijf schapen.

— Sommige fransche bladen verhalen, dat eene vrouw uit het dorp Cuire in de nabijheid van Lyon, die vermoedelyk gehoord had van de wijze, op welke de Indische vrouwen, na den dood hunner mannen zich aan de plagen van dit leven onttrokken, ingelyks eene soort van brandstapel oprichtte, denzelven in brand stak en voorts stoutmoedig besteege. Toen de vlam haar echter bereikte, en zij de werking van het vuur begon te gevoelen, kreeg de instinctnatieghe zucht tot zelfbehoud de overhand, en onze heldin sprong in allerijl van den brandstapel. Aanstonds wierp zij zich op den grond en wentelde zoo lang in het slijk, tot de vlam eindelijk gebluscht was, zoo dat zij er nog niet den schrik en eenige tamelyke zware brandwonden afkwam.

NEDERLANDEN

— Bij besluit van den 19 Januarij, No. 49, heeft Zijne Majesteit benoemd tot heemraden in het dijks-collegie van het nieuwe land van Altena (Noord-Brabant): J. den Dekker en R. H. van Baasbank.

— Bij besluit van 18 Januarij, no. 52, heeft Z. M., in plaats van de leden welke bij de onderscheidene Commissien van Landbouw het den 31 December jl., hebben behooren af te treden, en ter vervulling der ontstane vacatures, benoemd voor Noord-Brabant: de heeren, jhr. J. F. de Kuiper, J. B. baron Hagenpoth tot den Berendlaan, L. H. Rijsterborgh en B. F. Vermeulen, allen bij voortdurend.

's GRAVENHAGE, den 22 Januarij. In de Groninger Courant van den 20 dezer leest men:

» Met genoegen kunnen wij vermelden dat de straatweg van Groningen tot de Yrijsche grenzen thans geheel in gebruik is, zoodat de brievenpost en diligence tusschen Groningen en Leeuwarden dezelve geregeld gebruiken en de reizigers niet meer behoeven te vreezen voor de hooge bruggen en vaarten, die men vroeger langs den puiweg moest passeren. — Wenschelyk ware het, dat men met allen spoed de straten door de dorpen in een biteren staat bragt.

(Staatsblad no. 1.) **BESLUIT** van den 8ten Januarij 1843, houdende wijziging van artikel 17 en uitbreiding van art. 22 van het reglement nopens de heffing van den accijns op het gemaal, bij wijze van uit-

koop of admodiatie, vastgesteld bij besluit van den 13den Augustus 1833 (Staatsblad no. 56).

WIJ WILLEM II, BIJ DE GRACIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERZOG VAN LUXEMBOURG, ENZ. ENZ.

Op voordragt van Onzen Minister van Financien van den 11den October II., no. 10, 1843.

Den Raad van State gehoord, advies van den 10den December 1842, no. 7.)

Onzen Minister van Financien nader gehoord (rapport van den 30sten December 1842, no. 190, 1076 accijns).

Gelet op art. 17 van het reglement nopens de heffing van den accijns op het gemaal, bij wege van uitkoop of admodiatie, vastgesteld bij besluit van den 13den Augustus 1833 (Staatsblad no. 56), houdende, onder anderen, dat geen meel van be-laast graan uit eene geadmodieerde gemeente mag worden ingevoerd, dan voorzien van een accijns- of consent-biljet;

En willende voorzien in de bezwaren, voor sommige ingezetenen van gemeenten, waar de heffing op het gemaal bij admodiatie wordt geheven, uit de genoemde bepaling voortvloeyende, in het geval dat zij, na hunne granen in hunne gemeente te hebben doen malen, het daarvan afkomstige meel naar eene niet geadmodieerde gemeente zouden willen vervoeren, om hetzelve aldaar tot brood te doen verpakken, en vervolgens naar hunne gemeente te doen terugvoeren;

Gelet voorts op art. 22 van het bovengenoemde reglement nopens de heffing van den accijns op het gemaal, bij wege van uitkoop of admodiatie,

hebben besloten en besluiten:

1^o. Bij wijziging, in zoo verre, van art. 17 van het voornoemde reglement op de admodiatie van het gemaal, te verklaren, gelijk geschiedt bij deze, dat het aan de ingezetenen van eene geadmodieerde gemeente is vrijgelaten om, na hunne granen aldaar te hebben doen malen, het daarvan afkomstige meel, niet vrijdoh van accijns, op een daartoe te ligen consent-biljet, ter bakking naar eene niet geadmodieerde gemeenten te zenden, en het vervolgens van daar, als brood, naar hunne gemeente te mogen terugvoeren, mits zich aan de navolgende bepalingen onderwerpende:

a. dat zij aan den Rijke-ontvanger in de niet geadmodieerde gemeente zullen behooren op te geven de hoeveelheid meel, welke zij verlangen in te voeren, zullende deze, na de consignatie van den accijns met den aankleve van dien, of borgstelling voor het bedrag daarvan, aan hen afgeven een consent, vrij van zegel, tot vervoer van het meel naar den bakker;

b. dat zij van den uitvoer van het brood uit de niet geadmodieerde gemeente, in de verhouding van art. 21 van het voornoemde reglement op de admodiatie, met vertooning van hetzelve consent, zullen moeten doen blijken, waarna de geconsigneerde accijns of de gestelde borgtocht zal teruggeven of ontslagen worden; en dat het meel, bij den uitvoer in de niet geadmodieerde gemeente, door de lijke beambten zal worden geverifieerd;

d. dat het, in voege voorschreven, ten uitvoer bestemd de brood, bij de kneeding, door middel van indruk niet een stempel, houdende de letters A D M, van een onderscheidingsteeken zal moeten worden voorzien, en dat dit teeken op het gebakken brood zichtbaar zal moeten worden gehouden; en

e. dat geen van zodanig kenteeken voorzien brood, zonder door een consent-biljet voor den uitvoer van tuzel te zijn gedekt, in eene bakkerij of winkel voorhanden zal mogen zijn, op straffe van als fraude te worden aangemerkt.

2^o. Bij uitbreiding, in zoo verre, van art. 22 van het reglement, nopens de heffing van den accijns op het gemaal, bij wege van uitkoop of admodiatie, vastgesteld bij besluit van den 13den Augustus 1833 (Staatsblad no. 56), te verklaren, gelijk geschiedt bij deze, dat de sub- en de em-

gemakke bepalingen, ook toepasselijk zullen zijn. zoowel in het geval, dat een ingezetene in eene geadmodieerde gemeente zijne graven in eene niet geadmodieerde gemeente doet maalen, en het daarvan afkomstige meel tot brood doet bakken, om hetzelfde naar zijne geadmodieerde gemeente terug te voeren, -- als wanneer een ingezetene uit eene geadmodieerde gemeente, zijn gekneet brood, ter bakking, naar eene niet geadmodieerde gemeente zendt, om van daar vervolgens, naar zijne gemeente wederom te worden teruggevoerd.

Onze Minister van Financien is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 8sten Januarij 1843.

WILLEM.

De Minister van Financien,
Rocsmass.

Uitgegeven den veertienden Januarij 1843.

De Directeur van het kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPAARD.

's GRAVENHAGE, den 23 Januarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is door de Commissie voor de verzoekschriften rapport uitgebragt op een adres van de heeren Carp en Comp. en 49 andere hoofden van handelhuizen te Amsterdam, die bezwaren ontvouwen ten aanzien van de bepalingen wegens handel en scheepvaart, voorkomende in het den 5den November 1842 tusschen Nederland en België gesloten verdrag. De Commissie heeft voorgesteld om dit verzoekschrift ter griffie neder te leggen en daarvan mededeeling te doen aan Zijne Excellentie den Minister van Buitenlandsche zaken.

De heer Luzac heeft zich tegen dit voorstel der Commissie verzet en na eenige woordenwisselingen, waar bij de heer van Panhuys het voorstel der Commissie voor de verzoekschriften verdedigde, zeer breedvoerig betoogd, dat de laatste alinea van art. 57 der grondwet de daarbij vermelde goedkeuring van verdragen beperkt tot het gedeelte daarvan, hetwelk betreft afstand of ruiling van grongebied. Hij heeft daaruit afgeleid, dat het adres van de heeren Carp en Comp, onderwerpen behandelde, die niet tot de bevoegdheid der Kamer behooren en dat dus op dat request moest worden overgegaan tot de orde van den dag.

De heer van Rappard heeft daarentegen mede zeer breedvoerig de redenen van den vorigen spreker wederlegd, en betoogd, dat de Tweede Kamer bevoegd is, om, in overeenkomst met de van regeringswege voorgestelde wet, over het geheele verdrag van 5 November een oordeel te vellen.

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft daarop, zich voorbehoudende om bij de latere regtstreeksche beraadslagingen omtrent het ahangig wetsontwerp, geruststellende verzekeringen op de bezwaren van den Amsterdamschen handelsstand te geven en het betoog van den heer Luzac te wederleggen, de mindere juistheid van sommige uitdrukkingen van dien spreker in het licht gesteld en vooral ook verklaard, dat het geene schijnbare vrijzinnigheid, geene willekeurige interpretatie der grondwet is geweest, die de regering heeft gekoopt, om het geheele tractaat van 5 November j.l. aan de Staten-Generaal ter goedkeuring aan te bieden.

De beraadslagingen over dit ontwerp, waarontrant nog verscheidene sprekers verklaard hadden het woord te willen voeren, zullen in de zitting van morgen, Dingsdag, die ten 11 ure geopend zal worden, worden voortgezet.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Vervolg en slot van ons vorig Nummer.)

» Gehoord de beklagden in hunne gegeven antwoorden.

» Gehoord de Advokaat-Generaal namens den Procureur-Generaal in zijn requisitoir daartoe strekkende dat het den Hove moge behagen de derde

» beklagde (Gerardina) onder schuldig verklaring aan de delicten bij art. 222 en 258 codicis penalis, te veroordeelen tot gevangenisstraf van een maand cum expensis; dat de drie beklagden zullen worden vrijgesproken van de aanklagte van rebellie en van belediging der manschappen van 's Konings Landmagt en van alle regtsvervolging ontslagen wegens het weigeren van huisvesting aan 's Konings troepen; en dat eindelijk het Hof zal bevelen dat er in deze geene termen bestaan om de suppressie te bevelen van uitdrukkingen, van welke acte bekomen en ten aanzien van welke reserve is voorbehouden.

» Gehoord de appellanten in hunne middelen van verdediging bij monde van den advocaat Mr. Kivits, en in hunne conclusien tot vrijspraak, en vernietiging van het vonnis a quo.

» Gezien eindelijk de Processale stukken.

» Het Hof na te hebben geraadpleegd overeenkomstig de wet.

» Overwegende dat de appellanten en geintimeerden, volgens bevel van den Officier van Justitie bij de Arrondissements Regtbank te Breda de dato 3 September dezes jaars, voor de correctionnelle terechtzitting dier Regtbank van den 10 October daaraanvolgende zijn gedagvaard, als beklagd: 1o. van het niet behoorlijk ontvangen en voeden van manschappen tot 's Konings landmagt behoorende en bij hen geinquarterd. 2o. van het beledigen dier manschappen. 3o. van feitelijke wederspanning door drie personen zonder wapenen gepleegd op en jegens ambtenaren in de uitoefening van hunne functien.

4o. Gerardina Jaspers daarenboven van het, bij die gelegenheid, beledigen met woorden van den Burgemeester van Oosterhout, en 5o. dezelfde Gerardina Jaspers nog verder van het mede bij die gelegenheid toebrengen van slagen en stooten aan den Officier van Justitie bij de Arrondissements Regtbank te Breda; zijnde, even als de Burgemeester voornoemd, in functie.

Overwegende dat uit kracht van de appellen zoo door de beklagden, als van wege het openbaar Ministerie opgeworpen, alle de voormelde bezwaren zoo vele punten van onderzoek en beslissing ten principale in appel behooren uit te maken, ofschoon ook op de twee eerstgenoemde bezwaren door den eersten Regter niet is gestatueerd.

Overwegende met betrekking tot de daadzaken in het algemeen, dat door middel van twee processen verbaal door den Burgemeester van Oosterhout, en door dezen benevens den Officier van Justitie bij de Arrondissements Regtbank te Breda, op den eed bij den aanvang hunner bediening gedaan opgemaakt, alsmede uit de verklaringen van onderscheidene getuigen, voor den eersten Regter onder eede ghehoord, wettig en overtuigend is gebleken.

Dat op den 26 Augustus dezes jaars door de bevoegde autoriteit te Oosterhout, aan twee fuseliers behoorende tot een detachement aldaar passerende verlofgangers, een billet van inkwartiering is afgegeven, om te worden gehuisvest en gevoed in de Woning van de beklagden.

Dat gezegde fuseliers, na zich met hun billet aan de Woning der beklagden te vergeefs te hebben aangemeld, hiervan aan den sergeant *Matthijs Benning* hebben berigt gegeven, en met dezen naar de woning der beklagden zijn terugkeerd, aldaar herhaaldelijk hebben aangebeld, doch geen gehoor gekregen, hozeer er beweging in het huis vernomen werd; doch dat, toen deze manschappen zich weder een eind wegs van de woning verwijderd hadden, de deur is geopend en gelaghen, hetgeen door de genoemde sergeant en fuseliers voor uitlaghen gehouden werd, zonder echter dat door hen is verklaard, dat zulks door de drie beklagden of wie derzelve zou gedaan zijn.

Dat de Burgemeester te Oosterhout hiervan onderrigt, en volgens zijne opgave, op het vermoeden gekomen zijnde, dat er in gezegd huis, door de beklagden alleen bewoond wordende, iets buitengewoons mogt zijn voorgevallen, ten einde

dit te onderzoeken, de medewerking van den Heer Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Breda, zich toen in loco bevindende, heeft ingeroepen.

Dat de Officier van Justitie voornoemd, vergezeld van den gemelden Burgemeester, een agent van politie, den bovengenoemden sergeant en de twee fuseliers zich als toen naar de woning der beklagden heeft begeven, alwaar die ambtenaren op nieuw herhaaldelijk hebben aangebeld, en toen hen niet werd opengedaan, de binnen zijnde personen, wier beweging men wederom duidelijk kon hooren, onder bekendmaking van hunne kwaliteiten hebben gesommeerd hen binnen te laten.

Dat deze sommatie zonder gevolg blijvende, zij eerst hebben getracht het slot van de huisdeur te doen open steken, en vervolgens laat hebben gegeven een der vensterramen te openen.

Dat zoodra dit scheen te zullen gelukken de drie beklagden zich voor het venster hebben vertoond, zich met alle magt tegen het openschuiven verzet, en, op eene herhaalde sommatie om de meergenoemde ambtenaren binnen te laten, dit met groot geraas hebben geweigerd.

Dat als toen, haar ondanks het raam geopend zijnde, de beklagden eerst hebben getracht het inklimmen te beletten, en vervolgens, toen de deur van het huis door den agent van politie was geopend, door *Gerardina Jaspers* is geroepen, daarmede den Officier van Justitie bedoelende; « *gij moogt binnen komen*, doch met den vinger op den Burgemeester wijzende: *die smeertap, die dief niet*; » welke beklagde vervolgens den Officier van Justitie, toen deze zich weder uit de woning wilde verwijderen, heeft aangegrepen, en (volgens de bewoordingen van het Proces Verbaal) op de borst gestooten en op eenen stoel heeft neder geworpen.

Overwegende, zoo met betrekking tot de kwalificatien van de gemelde daadzaken, als de schuld van de beklagden aan die daadzaken respectivelijk. Dat het lagchen, hetwelk de sergeant en de twee fuseliers verklaren bij de woning der beklagden te hebben gehoord, na dat zij te vergeefs hadden getracht zich aldaar aan te melden, niet blijkt een beledigend karakter te hebben gehad, en het daarenboven niet wettig en overtuigend is bewezen, dat zulks door de drie beklagden of door wie hunner zou gedaan zijn.

Dat de weigering der beklagden om manschappen tot 's Konings Landmagt behoorende te huisvesten en te voeden, wettig en overtuigend is bewezen.

Dat echter geene wet verbindend is, zoo lang zij niet behoorlijk is afgekondigd.

Dat zulk eene behoorlijke afkondiging van wetten, besluiten en reglementen van algemeen belang alleenlijk wordt bewerkstelligd, door de plaatsing in het Staatsblad, volgens besluit van den Souvereinen Vorst van 18 December 1813. Staatsblad 1814 No. 1, de Wet van 2 Augustus 1822 Staatsblad No. 33, en Art 2 der Wet, houdende algemeene bepalingen der Wetgeving voor het Koninkrijk; en geenszins door eene plaatsing enkel in de Staats-Courant, welke, blijkens Art. 2 van het besluit van 18 December 1813 op de inrigting van de Staats-Courant, geene zoodanige afkondiging daartelt. Dat geene der bepalingen, reglementen of besluiten, betreffende de huisvesting en voeding van marcherende of kantonnerende troepen van den staat en speciaal ook niet het Besluit van 25 October 1815, door opneming in het Staatsblad zijn afgekondigd.

Dat alzoo aan die bepalingen, reglementen en besluiten, geen verbindend gezag kannende toegekend worden. op de overtreding van dezelve, ook geene straf kan worden toegepast, maar bijzonder mede niet de straf bedreigd bij Art. 1 der Wet van 6 Maart 1818, Staatsblad No. 12.

Dat mitadien de gemelde weigering tot huisvesting en voeding van manschappen tot des Konings landmagt behoorende, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daartelt.

Dat vóór het intreden van het huis, door de ambtenaren van de zijde der beklagden geene andere verhinderingen zijn in den weg gelegd, dan het gesloten houden hunner woning; maar hoedanige verhinderingen niet als geweldadigheden jegens ambtenaren kunnen beschouwd worden; terwijl het stooten of duwen ~~na~~ het binnentreden in, en bij het vertrek uit het huis, op den Officier van Justitie door eene der beklagden konnende gepleegd zijn, geene weerspannigheid van de drie beklagden daarstelt, maar als een afzonderlijke daad van die beklagden moet beoordeeld worden.

Dat daarenboven in den wettelijken zin, aan geene weerspannigheid kan gedacht worden, wanneer ambtenaren, tegen welken die zou gepleegd zijn, niet werkzaam waren ter uitvoering der wetten, der bevelen of bevelschriften van het openbaar gezag, en evenmin aan belediging van ambtenaren, wanneer zulks niet heeft plaats gehad in de waarneming van hunne bediening, of ter gelegenheid van die waarneming, zonder dat het echter hierom aan de beoordeeling van bijzondere personen kan staan te beslissen, in hoeverre een ambtenaar moet geacht worden, in functie te zijn, om naar zulk eene beoordeeling denzelven hinderlijk te mogen wezen in daden, die tot den kring zijner bevoegdheid kunnen behooren; daar integendeel elk een wegens zoodanige handelingen verantwoordelijk blijft, in dier voege, dat, in alle gevallen alleen van de beoordeeling des Regters omtrent het al of niet in functie zijn van eenen ambtenaar, de beslissing moet afhangen; of er strafbare weerspannigheid en belediging hebbe plaats gehad.

Dat naar luid van Art 168 der grondwet, niemand in de woning van eenen ingezetenen, zijns ondanks, mag treden, dan op last van eene magt, daartoe bij de wet bevoegd verklaard, en volgens de vormen daar bij bepaald.

Dat volgens Art. 106 van het Wetboek van Strafvordering geene huiszocking door den Officier van Justitie, of Burgemeester als hulp Officier; bij verhindering of bij ontstentenis van den Officier van Justitie, mag geschieden, dan ingeval van betraping op heeter daad, in welk geval bij Art. 41 en volgende, van gemeld Wetboek aan den Officier van Justitie vergund wordt, zich in de woning van eenen ingezetenen te begoven, in geval het een misdrijf geldt, waar tegen bij de Wet *lijf en ootere* straf is bedreigd.

Dat blijkens de bewezene daadzaken, in het geval voor handen, geen redelijk vermoeden van eenig misdrijf, anders dan onwil tot inneming van geinkwartierde militairen bestond, en geheel geen schijn van *wisdaad* kon overblijven; toen, vóór het binnentreden der woning, de drie beklagde vrouwen, weigerende om open te doen, te zamen aan het raam gezien werden.

Dat meer bijzonder het *via facti* inkwartieren van militairen door den Officier van Justitie of Burgemeester nergens bij eene wet wordt aangeduid als behoorende tot den Kring der werkzaamheden van die ambtenaren.

Dat bij zulke omstandigheden de Officier van Justitie en Burgemeester niet kunnen geacht worden in deze te hebben gehandeld ter uitvoering eener wet, van een bevel of bevelschrift van het openbaar gezag.

Dat mitdien het feitelijk verzet der beklagden om den Officier van Justitie en Burgemeester in hunne woning toe te laten, niet konnende gekwalificeerd worden, te zijn *weerspannigheid*, noch misdraad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstelt.

Dat uithoofde van dezelfde overwegingen en rechtsbeginselen de woorden *smoertop en dief*, welke wettig en overtuigend bewezen zijn; door de beklagde *Gerardina Jaspers* den Burgemeester te zijn toegevoegd, geene belediging daarstellen eenen magistraatspersoon van regeringbestuur of regtgabied in de waarneming van zijne bediening, of ter gelegenheid van die waarneming aangedaan.

Dat die uitdrukkingen, hoezeer beledigende, de bij de wet getorderde vereischten om als zoon-

danig in het algemeen gestraft te worden, missen; als zijnde noch op eene openbare plaats, of in eene openbare bijeenkomst, maar in de woning der beklagden zelve, noch zonder dadelijke provocatie (het haar ondanks binnen treden harer woning) geuit.

Dat alzoo de gemelde uitdrukkingen noch misdraad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstellen.

Overwegende verder dat de bewoordingen voorkomende in het Proces Verbaal van den Officier van Justitie en Burgemeester: «Toen wij ons echter » wilden verwijderen, zijn wij Officier herhaalde » reizen door *Gerardina Jaspers* feitelijk aange- » grepen, op de borst gestooten en terug geduwd, » op den stoel neder geworpen, en alsoo belet » het huis te verlaten, hetgeen ons niet dan met » veel moeite is gelukt, » in verband genomen met de verklaringen der getuigen voor den eersten Regter gehoord, dat die feitelijkheden zouden hebben bestaan in *terug stooten* en *achteruit duwen*, het Hof niet hebben overtuigd dat de hier bedoelde feiten het kenmerk dragen van vergrippingen welke, zonder weerspannigheid daar te stellen, bij de Wet van speciaal bij Art. 311 van het Wetboek van Strafrecht, met straffen zouden bedreigd worden.

Overwegende met betrekking tot den incidentelen eisch van het openbaar Ministerie tegen den Verdediger der beklagden in eersten aanleg, den Advokaat *Mr. F. J. Jespers*.

Dat zoo wel het bevel tot suppressie van beledigende uitdrukkingen, als de andere bedreigingen daartegen bij Art. 377 van het Wetboek van Strafrecht als eene straf te beschouwen is.

Dat alzoo, ten einde een en hetzelfde vergripping niet tweemaal te kunnen doen straffen, het bevelen van Suppressie niet te gelijk met het verleenen van akte van Reserve, om den Verdediger ter zake van uitdrukkingen nader te vervolgen; kan worden uitgesproken;

Dat de Regter a quo, zich alzoo wel en te regt bepalende tot het verleenen van de gevraagde akte, echter gelijktijdig den requirenden Officier in zijne vordering tot suppressie had behooren te verklaren niet ontvankelijk.

Overigens aannemende de middelen en motieven van den eersten Regter met betrekking tot den incidentelen eisch.

Doet te niet de door het Openbaar Ministerie opgeworpen appellen, vernietigt het vonnis van den eersten Regter, voor zoo veel de Uitspraak ten principale en de drie beklagden, appellanten en geintimeorden betreft, en ten hunnen aanzien op nieuw regt doende.

Gezien Art. 210 van het Wetboek van Strafvordering.

Spreekt de beklagden vrij met betrekking tot de aanklagt wegens belediging aan manschappen tot 's Konings landmagt behoorende, en *Gerardina Jaspers* van het toebrengen van slagen en stooten aan den Officier van Justitie.

Ontslaat de beklagden van alle Regt vervolging ter zake van het plegen van weerspannigheid en het weigeren van Militaire inkwartiering, alsmede *Gerardina Jaspers* ter zake van het uiten van beledigende uitdrukkingen jegens den Burgemeester.

Bevestigt het vonnis van den eersten Regter voor zoo veel de uitspraak ten incidentele betreft, met ontzegging echter van den eisch van den Officier van Justitie bij de Arrondissements Regtbank te Breda tot Suppressie van de uitdrukkingen door den verdediger *Mr. Jespers*, van welke acte verleend is.

De kosten te dragen door den staat.

Aldus gewezen en uitgesproken te 's Bosch, in openbare terechtzitting van den 21 December 1842, bij de Heeren *Mrs. van Heusden*, vice president, van *Heuru*, van *Lelyveld* van *Cingelshouck*, *Versfelt*, van de *Mortel*, en *Bergsmann*, Raden, die dit Arraest hebben geteekend benevens den Griffier.

Eer zij den Regter, wiens onpartijdige rechtspraak aan ontwoedigde ingezetenen een waarborg geeft, dat *onschendbaarheid van woning* geen logen is in de Grondwet van Nederland.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed alhier, na eene ziekte slechts eenige dagen, voorzien van de Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk, Zeer Verwaardige Heer DANIEL SPOORENBERG, in leven Pastoor *Waspik*, en Deken van het District *Geestruidenberg*, in den Ouderdom van 61 Jaren.

Waspik den 21 Jan. 1843.

A. SPOORENBERG.



W. W. VAN DER MEULEN Openbaar Notaris te *Reek*, zal naamszine principalen op Woensdag den 15 Februarij 1843, ten huize van H. V. A. DER MEULEN aldaar, s'namdags ten 2 uren Provisioneel, en op Woensdag den 15 Februarij op uur en plaats genoemde daaraanvolgende, Finaal, publiek verkoopen Een welbeklante WIND-OLY- en PLOUEN in de Kom der Gemeente *Reek*, voor eenige jaren Nieuw Opgewoew, met HUIS, ACHTERHUIS- en TUILN, gelegen bij de Rivier de Maas, en den Straatweg op 's *Bosch* en *Grave*. Waardoor het vervoer der voorwerpen zeer gunstig is; breeder met kadestrale aanduiding bij Billetten omschreven.

Allen die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan de Nalatensche van wijlen den Heer JACOBUS COENELIS KOETEREL, in leven Aannemer, gewoond hebbende te 's *Hertogenbosch* en aldaar overleden den 12 December 1842, worden verzocht daarvan Opgave of Betaling te doen, voor den 10 Februarij aanstaande, ten kantore van den ondergeteekende Notaris.

's *Bosch*, den 23 Januarij 1843.

Joh. de Bergh.

De ondergeteekende heeft de eer te geacht publiek bekend te maken, dat hij zich alhier ter stede heeft gevestigd met eene SIGAREN-FABRIJK, in de Groote Markt naast den Gouden Leeuw; recommandeert zich verder tot SNUIF, TABAK en al hetgeen verband tot deze Affaire behoort, belovende een prompte en civiele bediening.

S. Spic.

's *Bosch*, den 23 Januarij 1843.

In eene Tabaks-Affaire en in een Apotheek, in de provincie Noord-Brabant, worden gevraagd, een L. E. R. L. N. tegen betaling van een matig Kostgeld Adres met franco brieven, onder lett. aan het bureau dezer Courant.

Voor eene sedert jaren gevestigde bloeiende Maatschappij, vraagt men door geheel Noord-Brabant, A. G. E. T. E. N, de verdiensten geëvenredigd naar de werkzaamheden.

Adres met geteekende en gefrankeerde Brief onder Letter A. S. bij den Boekdrukker J. A. VAN BELLE, te Rotterdam.

GRAANMARKT van 's HERTOGENBOSCH

van Dondersdag, Vrijdag en Zaterdag, den 19, 20 en 21 Januarij 1843.
 ROGGE, met matigen aanvoer, prouhoudend, 1e kwaliteit / 7.35 a / 7.50; 2e kwaliteit / 7.10 a / 7.25; geringe / 6.00.
 BOEKWEIT weinig aanvoer en vlieg afgestaan; middelsoort / 6.00 a / 6.15.
 HAVER in de middelbare soort, is tegen / 2.30 a / 2.40 goed van de hand gegaan.
 Zijnde de middelprijs van de Rogge waarnaar de setting het brood op Zaterdag den 21 dezer, is geschied / 7.29.
 De 3 Nederlandsche punten Ruggebrood 31 Cent Het pond Boter / 0.60 a / 0.62.

EINDHOVEN, den 24 Januarij 1843.

De Prijzen der Granen zijn heden alhier geweest
 Rogge per Ned Mudd. / 7.20
 Boekweit. / 6.05
 Haver. / 2.90
 Het Ned. pond boter. / 0.60
 Het ——— roggelbrood. / 0.39

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Maandag 23 Januarij 43, 1843
 W. S. 2^e pct. 52¹/₂ Dit 5 pct. 102¹/₂ Sijnd 4^e pct. 95 Dit 3¹/₂ pct. 77¹/₂ Handelsm. 128¹/₂ U. L. 5 pct. Ard. 85 p. st. 18¹/₂ Dit Coupon 20¹/₂ Dit 3¹/₂ pct. L. 2¹/₂ pct. 37. Oude Ruwen 4 pct. 106¹/₂ dit 4^e pct. lousdam 48¹/₂ merk 52¹/₂ Perak 10¹/₂.

's *Bosch* bij D. A. A. DE ROOY.